

Σχολεία για Όλους: Συμπερίληψη Παιδιών Προσφύγων στα Ελληνικά Σχολεία

Όνομα σχολείου: 1^ο Γυμνάσιο Νεάπολης

Επιμορφωτρια: Γάτση Γιώτα

Σχολικό έτος: 2019-2020

Το 1ο Γυμνάσιο Νεάπολης με διευθυντή τον κο Ιωάννη Κουκίδη και υποδιευθύντρια την κα Βασιλική Κατσούλη, συστεγάζεται με το 3ο Γυμνάσιο Νεάπολης και χαρακτηρίζεται από την πολυπολιτισμικότητα της γειτονιάς.

Η Νεάπολη κατοικήθηκε, μετά τη μικρασιατική καταστροφή, από χριστιανούς πρόσφυγες της περιοχής Νεβ Σεχέρ της Μικρασίας. Άνθρωποι του μόχθου και της ελπίδας ρίζωσαν στη δυτική πλευρά της Θεσσαλονίκης, πάνω από τα συμμαχικά μνήματα.

Το σχολείο είναι το πρώτο γυμνάσιο που ιδρύθηκε στη Νεάπολη, στις εγκαταστάσεις του Στρατοπέδου Στρεμπενιώτη, ως Γυμνάσιο Νεάπολης που στη συνέχεια μετονομάστηκε σε 1ο Γυμνάσιο Νεάπολης.

Μαθητές/τριες κατάγονται από παλιές οικογένειες Νεαπολιτών, από παλιννοστούντες - ομογενείς, είναι αλβανικής καταγωγής και τα τρία τελευταία χρόνια εντάσσονται μετακινούμενοι (πρόσφυγες) μαθητές/τριες από περιοχές της Συρίας, Ιράν, Ιρακ, Αφγανιστάν, Πακιστάν, Μπαγκλαντές κ.λπ. χώρες. Οι μαθητές/τριες σε κίνηση είτε φιλοξενούνται σε κέντρα φιλοξενίας, είτε σε σπίτια του αστικού ιστού.

Το 1/6 του μαθητικού δυναμικού του Σχολείου αποτελείται από τους/τις πρόσφυγες μαθητές/τριες. Στο Σχολείο εργάζονται συνολικά είκοσι τέσσερις εκπαιδευτικοί των προβλεπόμενων ειδικοτήτων.

Στο σχολείο λειτούργησαν κατά το σχολικό έτος 2019-2020 δύο τμήματα των Τάξεων Υποδοχής -ΖΕΠ, ΖΕΠ 1 και ΖΕΠ 2, στα οποία ήταν εγγεγραμμένοι 38 μαθητές, με μεταναστευτικό και προσφυγικό υπόβαθρο.

Στο σχολείο τέθηκε ως προτεραιότητα η καλλιέργεια ενεργής εμπλοκής όλων των Εκπαιδευτικών και όχι μόνο των εκπαιδευτικών ΖΕΠ, που αργούν να τοποθετηθούν.

Επικοινωνία: Στρατόπεδο Στρεμπενιώτη,
Τ.Κ. 56700, τηλ. & φαξ: 2310 622809,
email: 1gymnear@sch.gr

[Ιστοσελίδα](#) & [Ιστοσελίδα Τεχνολογίας](#)

Στο σχολείο πραγματοποιήθηκαν δυο επιμορφώσεις και 5 δια ζώσης επισκέψεις ανατροφοδότησης και «παρότρυνσης» τις οποίες παρακολούθησαν 15 εκπαιδευτικοί της σχολικής μονάδας.

Βλ. [φωτογραφικό υλικό](#)

Οι επιμορφώσεις εστίαζαν στους στόχους που είχαν τεθεί από τους εκπροσώπους του σχολείου στην Ακαδημία, στους τρόπους ενεργής εμπλοκής όλων των παραγόντων της μαθησιακής διαδικασίας προκειμένου να επιτευχθεί η συμπερίληψη κυρίως των παιδιών με προσφυγικό υπόβαθρο .

Πρωθήθηκαν τρόποι βιωματικής μάθησης και εμπύχωσης ομάδων στο σχολικό πλαίσιο. Παρουσιάστηκε η ολιστική προσέγγιση του σχολείου γύρω από τους 3 πυλώνες:

- Διδασκαλία και μάθηση
- Διαχείριση σχολείου - σχολικός πολιτισμός
- Συνεργασία με την κοινότητα (γονείς - σχολεία - οργανισμούς)

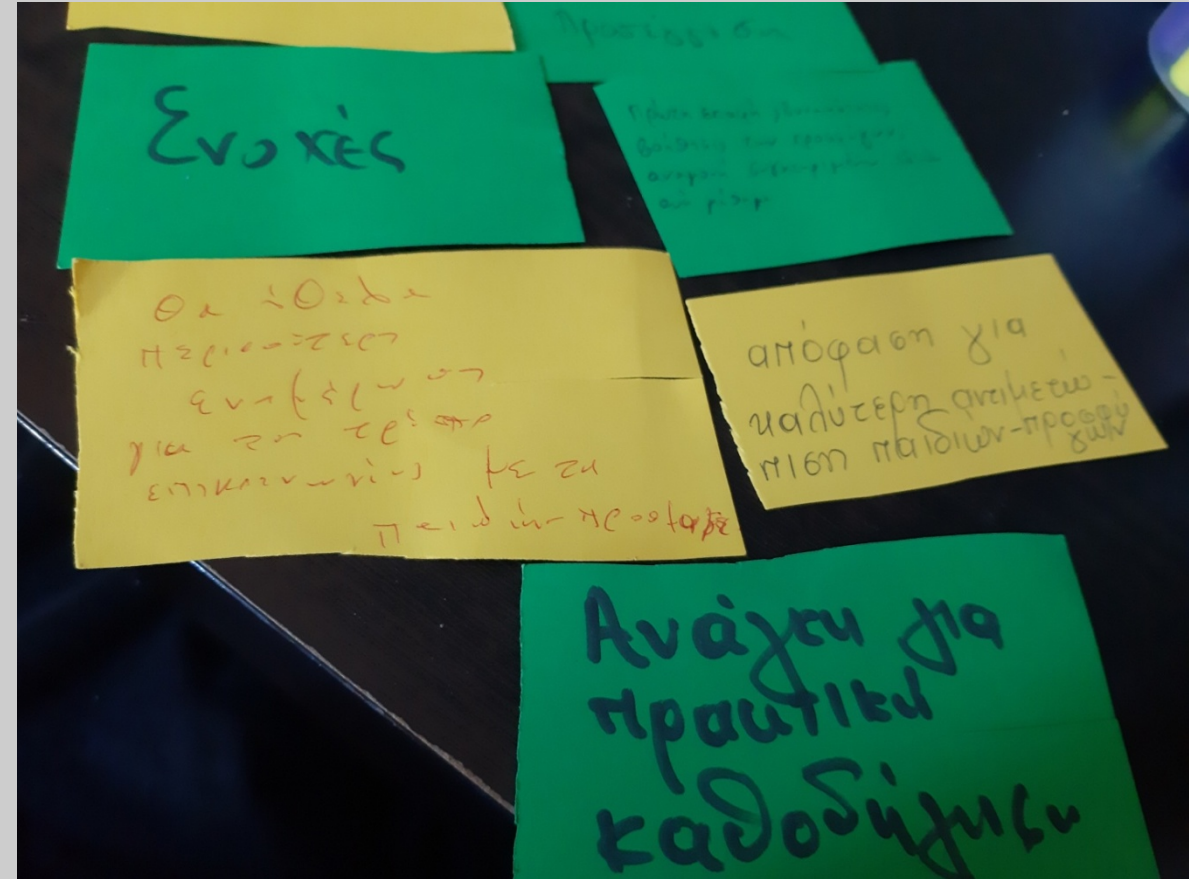
Μέσα από την ομαδοσυνεργατική, διαθεματική προσέγγιση, προτάθηκαν έμπρακτες δραστηριότητες μέθοδοι - τεχνικές - στρατηγικές και επαναπροσδιορίστηκε συλλογικά το σχέδιο δράσης

Παράλληλα δόθηκαν κάποιες γενικές πληροφορίες όσον αφορά:

- Διαπολιτισμικά παραδείγματα σε σχολεία τυπικής ή μη τυπικής εκπαίδευσης
- τη μη αποδοχή της ετερότητας:

Αναπαραστάσεις της ετερότητας, κοινωνικός αποκλεισμός, ρητορική μίσους

- Το προσφυγικό φαινόμενο: την ελληνική και τη διεθνή εμπειρία (20ός-21ος αιώνας)
- Βασικά Χαρακτηριστικά του προσφυγικού πληθυσμού

Σχέδιο Δράσης

Τίτλος: Ένα σχολείο με ανοιχτά παράθυρα

Επιδιωκόμενοι Δείκτες

Ικανότητες συνεργασίας

- Να οικοδομεί θετικές σχέσεις με τα άλλα μέλη της ομάδας.
- Να προσπαθεί ενεργά να οικοδομήσει συναίνεση προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της ομάδας.
- Να συνεργάζεται με άλλους, υποστηρίζει τους άλλους ανθρώπους παρά τις διαφορετικές οπτικές που μπορεί να έχουν.

Ευελιξία και προσαρμοστικότητα

- Να προσαρμόζεται σε νέες καταστάσεις, χρησιμοποιώντας μια καινούργια δεξιότητα.
- Να προσαρμόζεται σε νέες καταστάσεις εφαρμόζοντας γνώσεις με διαφορετικό τρόπο.

Ικανότητες επίλυσης συγκρούσεων

- Να μπορεί να ενθαρρύνει τα εμπλεκόμενα μέρη να ακούσουν προσεκτικά το ένα το άλλο και να μοιραστούν τα ζητήματα και τα προβλήματα που τα απασχολούν

Ενσυναίσθηση

- Να προσπαθεί να καταλάβει καλύτερα τους άλλους, προσπαθώντας να φανταστεί τα πράγματα μέσα από τη δική τους οπτική.

Ανοιχτότητα στην πολιτισμική ετερότητα

- “Δείχνει ενδιαφέρον να μάθει τις πεποιθήσεις, τις αξίες, τις παραδόσεις και τις κοσμοθεωρίες άλλων ανθρώπων

Απώτερος σκοπός

- Καλλιέργεια κλίματος εμπιστοσύνης και συνέργειας τόσο στο σύλλογο όσο και στη κοινότητα για την Εκπαίδευση προσφύγων
- Συνειδητοποίηση ότι η συμπερίληψη των μαθητών προσφύγων αποτελεί γενικότερο στόχο, ενεργοποίηση όλων των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας
- Ευαισθητοποίηση γονέων της κοινότητας και γηγενών ως προς την αποδοχή και ένταξη όλων των μαθητών

Το χρονοδιάγραμμα θα λέγαμε ότι τηρήθηκε ως τις αρχές του πρώτου lockdown Μάρτιο 2020, με την υλοποίηση των επιμορφωτικών συναντήσεων και την διαθεματική και πολυγλωσσική δραστηριότητα της Ημέρας Μητρικής Γλώσσας όπου υπήρχε γόνιμη διάδραση μαθητών ποικίλλων καταγωγών και εκπαιδευτικών διαφόρων ειδικοτήτων. Παράλληλα αναδείχτηκε μέσω κείμενων ταυτότητας η πολλαπλή ταυτότητα των μαθητών προσφύγων που μέχρι τότε δεν ήταν γνωστή στους συμμαθητές τους. Τα πολυτροπικά κείμενα ταυτότητας ανέδειξαν το πολυγλωσσικό τους φορτίο και άλλα σημαντικά στοιχεία της ιδιαίτερης ταυτότητας των παιδιών ξεπερνώντας τα γλωσσικά εμπόδια.

Στο σχέδιο δράσης είχε προγραμματιστεί η συνέργεια πολλών ειδικοτήτων στο πυλώνα διδασκαλίας και μάθησης. Οι εκπαιδευτικοί να χρησιμοποιούν εναλλακτικούς τρόπους διδασκαλίας (π.χ. συζητήσεις, ομαδικές δραστηριότητες, επισκέψεις). Σαν αφορμή σκεφτήκαμε την αξιοποίηση Παγκόσμιων Ημερών όπως την Παγκόσμια ημέρα κατά του Ρατσισμού με βιωματικά Εργαστήρια με παιδιά Θεατρικό. Συμμετοχή γονέων.

Παρουσίαση χωρών. Προβολή βίντεο. Ασκήσεις ενσυναίσθησης. Πρόταση που δεν υλοποιήθηκε. Ωστόσο η διαρκής επικοινωνία μου με την Πρόεδρο συλλόγου μέχρι και σήμερα έδωσε την ευκαιρία να υπάρχει μια γέφυρα με **γονείς και το 15μελές συμβούλιο** και ορίστηκε να γίνει ένα διαδικτυακό εργαστήριο τον Ιανουάριο με θέμα την συμπερίληψη των παιδιών προσφύγων. «Σκέψεις και προκλήσεις». Έτσι θα υπάρχει η ευκαιρία μιας γόνιμης συνδιαλλαγής στην θέση της Ανοιχτής εκδήλωσης που είχε προγραμματιστεί ως κλείσιμο, καλώντας και άλλα μέλη εκτός της σχολικής μονάδας, φορείς και ειδικούς

Η πρόκληση της διαδικτυακής αυτής συνάντησης θα δώσει την ευκαιρία στους εμπλεκόμενους (γονείς, παιδιά, εκπαιδευτικούς) να επιχειρήσουν να δουλέψουν σε απρόβλεπτες συνθήκες με εποικοδομητικό τρόπο, να αναπτύξουν δημοκρατικές δεξιότητες και να προασπίσουν το βασικό δικαίωμα εκπαίδευσης όλων των παιδιών.

Στο παρακάτω [powerpoint](#) εμπεριέχεται υλικό της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών που έλαβε χώρα στην σχολική μονάδα και κάποιο ηλεκτρονικό υλικό που εστάλη.

Η αποτίμηση των διδασκόντων που συμμετείχαν στις δραστηριότητες ήταν ιδιαιτέρως θετική.

Παρατίθεται επίσης το [κείμενο](#) τους αυτούσιο που εστάλη τον Ιούνιο 2020.

Καθώς και τα λόγια της προέδρου του συλλόγου και κηδεμόνων:

«Αν και την αρχή ήμουν πολύ επιφυλακτική με όλο αυτό πήρα πάρα πολλά. Γνώρισα και συζήτησα με αξιόλογα άτομα που είχαμε τους ίδιους προβληματισμούς αλλά και τα ίδια όνειρα για ένα σχολείο ανοιχτό για όλα τα παιδιά ανεξαρτήτως χρώματος θρησκείας και γλώσσας. Ακόμα και διαδικτυακά όσο μπορέσαμε φάνηκε η καλή δουλειά και η κοινή προσπάθεια. Κρίμα που τελείωσε απότομα λόγω κορονοϊού. Και μακάρι μέσα στη νέα χρονιά να μπορέσουμε να ξαναβρεθούμε και να κάνουμε όσα είχαμε σκεφτεί για τα παιδιά».

που αποτυπώνουν ότι παρόλες τις αντίξοες συνθήκες και την απογοήτευση που ίσως υπήρξε μιας και δεν είχαμε την υλοποίηση όλων αυτών που φανταζόμασταν ειδικά μετά το τέλος της Πρώτης Ακαδημίας, ωστόσο έγιναν μικρά και θετικά βήματα για την συμπερίληψη των παιδιών που αντιμετωπίζουν αντικειμενικές δυσκολίες στην ελληνική εκπαίδευση αλλά και δόθηκε η ευκαιρία σε εκπαιδευτικούς, γονείς και παιδιά να προβληματιστούν επιπλέον ώστε να δράσουν θετικά προωθώντας την συμπερίληψη, την ισότητα, την ελευθερία και την δημοκρατία στο σχολείο.